اخبار کوتاه

مستاجران در انتظار؛
رقم وام اجاره مسکن باز هم در ستاد ملی کرونا تصویب نشد

در حالی که وزیر راه و شهرسازی از تصویب افزایش و تداوم وام ودیعه مسکن در ستاد ملی کرونا خبر داده، اما رقم این تسهیلات اعلام نشده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد اسلامی دیروز در حاشیه مراسم امضای تفاهمنامه تأمین مالی احداث ترمینال جدید فرودگاه امام خمینی (ره) در جمع خبرنگاران ضمن اعلام کلیات طرح افزایش و تداوم وام ودیعه مسکن در ستاد ملی کرونا، گفت: ارائه وام ودیعه مسکن که در سال گذشته توسط ستاد ملی کرونا مصوب و در کل کشور اجرایی شد در اینکه جلوه‌جویی مستأجران کاهش چشمگیری داشته باشد بسیار مؤثر واقع شد.

وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: کلیات افزایش و تداوم وام ودیعه مسکن در ستاد ملی کرونا مصوب شد. انتظار است تا با این مصوبه مردم مراعات حال یکدیگر را در این ایام که همه‌گیری کرونا وجود دارد، داشته باشند تا همه با هم از این بحران عبور کنیم.

عضو کابینه دولت دوازدهم ضمن اعلام این مطلب که در ایام همه‌گیری کرونا بسیاری از موجران و مالکان، اجاره بها را افزایش ندادند، توضیح داد: در بخش‌هایی مشکلاتی بین موجران و مستأجران وجود داشت که شورا‌های حل اختلاف به آنها رسیدگی کرد. در عین حال، شورا‌های حل اختلاف خلاف مصوبه ستاد ملی کرونا، حکم به تخلیه را صادر نکرده است.

اسلامی در خصوص خانه‌های خالی نیز اعلام کرد: اطلاعات یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد خانه خالی در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دارد. آن سازمان اطلاعات خانه‌های خالی را دارد و می‌تواند مطابق قانون به منظور اخذ مالیات از خانه‌های خالی اقدام کند.

گفتنی است محمود محمودزاده معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی پیش از این در گفت‌وگو با مهر از تصویب رقم وام ودیعه مسکن و همچنین سقف افزایش اجاره بها در نشست امروز شنبه ۸ خرداد ستاد ملی مقابله با کرونا خبر داده بود که بر اساس گفته وزیر راه و شهرسازی، مبلغ این تسهیلات در نشست امروز به تصویب نرسیده است.

گزارش‌دهی هیچ یک از شاخص‌های اقتصادی متوقف نشده است

بانک مرکزی با تاکید بر وظیفه ذاتی این بانک در خصوص انتشار آمارهای اقتصادی اعلام کرد: هیچ شاخصی در سالهای اخیر حذف نشده است.

به گزارش پیام آشنا، بانک مرکزی در پیامی در فضای مجازی اعلام کرد: این بانک بنا به وظیفه ذاتی خود همواره در موعد مقرر آمار اقتصادی را اعلام کرده است.

هیچ شاخصی در این سال‌ها حذف نشده است و بارها به دلیل انتشار آماری نه چندان مثبت، از وضعیت موجود مورد انتقاد قرار گرفته است.

معاون وزیر صمت،
تولید همه محصولات اصلی صنعتی و معدنی در فروردین ماه مثبت بود

معاون وزیر صمت گفت: بررسی آمار تولید فروردین ماه سال ۱۴۰۰ نشان می دهد همه محصولات اصلی و منتخب بخش صنعت و معدن با روند مثبت و افزایشی نسبت به مدت مشابه مواجه بوده اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت صمت، سعید زرندی در خصوص روند تولید و صادرات در کشور با استناد به آمار مربوط به فروردین ماه سال گذشته، گفت: فروردین سال ۹۹ به دلیل شیوع گسترده بیماری کرونا، وضعیت تولید صادرات و... روند کاهشی داشت که این روند متوقف شد. معاون طرح و برنامه وزیر صمت با تاکید بر رشد تولید در بخش صنعت، تصریح کرد در کالاهای منتخب صنعتی از ۲۴ محصول، به غیر از الیاف اکریلیت در ۲۳ محصول شامل انواع محصولات لوازم خانگی (ماشین لباسشویی، یخچال، کولر)، انواع خودرو سواری و سنگین، کاغذ، چرم، روغن موتور، فیبر و نئوپان و... رشد تولید را شاهد بودیم.

زرندی درباره روند تولید در بخش معدن و صنایع معدنی گفت: در ۱۰ کالای اصلی و منتخب معدنی و صنایع معدنی نیز به غیر از آلومینا در ۹ محصول شامل فولاد، مس، آلومینیوم، سیمان، کاشی و سرامیک و... رشد تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته‌اند. وی ادامه داد: صادرات محصولات غیر نفتی نیز با ۲ میلیارد دلار در فروردین ماه و واردات ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار، روند افزایشی را تجربه کرده‌اند. معاون طرح و برنامه وزیر صمت در بخش دیگر صحبت‌های خود با بیان اینکه در ماه نخست سال ۱۴۰۰ بیش از ۲ هزار جواز تأسیس، ۳۴۷ پروانه بهره‌برداری، ۷۰ پروانه اکتشاف، ۳۰۶ پروانه بهره‌برداری معدن و ۵۳ گواهی کشف صادر شده است بیان کرد: همه موارد اشاره شده نسبت به فروردین ۹۹ با رشد صدور مواجه بوده‌اند. زرندی همچنین گفت: در این مدت ۴۰۷ کارت بازرگانی، بیش از ۱۹ هزار و ۸۰۰ پروانه صنفی و ۲ هزار نماد اعتماد الکترونیکی صادر شد که در این بخش هم شاهد رشد صدور مجوز نسبت به مدت مشابه سال قبل هستیم.

قیمت سکه به ۱۰ میلیون و ۶۶۰ هزار تومان رسید

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید، دیروز شنبه ۸ خرداد ۱۴۰۰ در بازار آزاد تهران، به ۱۰ میلیون و ۶۶۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز شنبه ۸ خرداد ۱۴۰۰ در بازار آزاد تهران، به ۱۰ میلیون و ۶۶۰ هزار تومان رسید. قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان، نیم سکه ۶ میلیون تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. همچنین قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۹۰۴ دلار و ۲۵ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۱ میلیون و ۸۰ هزار و ۳۷۷ تومان است.

یخ تجارت ایران و ترکیه در سه‌ماهه ۲۰۲۱ باز شد

اتاق بازرگانی ایران اعلام کرد: باوجود موافقتنامه های تسهیل تجارت ایران و ترکیه، در یکی دو سال اخیر شاهد افت مبادلات بودیم؛ حالا اما آمارها از بهبود تجارت دو کشور خبر می دهد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، آمارهای رسمی ترکیه از افزایش ۵۳ درصدی مبادلات کالایی با ایران در سه‌ماهه نخست سال ۲۰۲۱ میلادی در مقابله با مدت مشابه سال قبل حکایت دارد؛ با توجه به اینکه محدودیت‌های کرونا در هر دو دوره زمانی تقریباً یکسان بوده، به نظر می‌رسد با کاهش تنش‌های ارزی و همچنین تغییر فضای سیاسی در دوره پساترامپ، یخ تجارت ایران با ترکیه نیز در حال باز شدن است. ایران و ترکیه باوجود امضای موافقتنامه ترجیحی و سابقه دیرینه دادوستد، همچنان در رساندن حجم مبادلات خود به سطحی متناسب آب ظرفیت‌ها ناموفق بوده‌اند اما در سال‌های اخیر تحت تأثیر تحریم، تنش ارزی ایران و همچنین شیوع کرونا مراودات دو کشور به پایین‌ترین میزان رسیده بود که فعلاً آمارهای رسمی از بهبود آن حکایت دارد.

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز

آگهی مناقصه (نوبت دوم)

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز در نظر دارد نسبت به خرید ۱۵۰ عدد رایانه مدارس اقدام نماید. متقاضیان می توانند از تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت سامانه ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند. تلفن تماس: ۳۲۵۱۰۴۰۳
شناسه آگهی: ۱۱۳۱۸۳۴

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز

داده های جدید تورمی مرکز آمار ایران:
البرز؛ پنجمین استان ارزان کشور

داده‌های آماری حاکی است استان قم با ۳۷.۵ درصد کمترین و استان کردستان با ۴۶.۲ درصد بیشترین نرخ تورم را در اردیبهشت‌ماه امسال داشتند.

به گزارش پیام آشنا، مرکز آمار در آخرین گزارش خود، وضعیت نرخ تورم در استان‌های مختلف را منتشر کرد.

طبق این آمار نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ برای خانوارهای کشور ۴۱ درصد شده، بطوری که بیشترین نرخ تورم متعلق به استان کردستان و کمترین آن مربوط به استان قم است.

در این ماه بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای کشور مربوط به استان هرمزگان با ۳.۹ درصد افزایش و کمترین افزایش نرخ تورم ماهانه مربوط به استان کرمانشاه با یک دهم درصد است.

همچنین بیشترین کاهش نرخ تورم ماهانه نیز مربوط به استان‌های همدان و اردبیل با سه دهم درصد کاهش است. در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای کشور ۴۶.۹ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان ایلام (۵۵.۷ درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۴۱.۶ درصد) است.

خانوارهای شهری قم، کمترین نرخ تورم را در اردیبهشت‌ماه

در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای شهری مربوط به استان هرمزگان با ۳.۴ درصد افزایش، کمترین افزایش نرخ تورم ماهانه مربوط به استان‌های لرستان، کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و خراسان شمالی با یک دهم درصد و بیشترین کاهش نرخ تورم ماهانه مربوط به استان بوشهر با سه‌دهم درصد کاهش است.

در این ماه درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای شهری کشور ۴۶.۱ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه خانوارهای شهری مربوط به استان زنجان (۵۵.۷ درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۴۱.۵ درصد) است.

هم‌چنین نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ برای خانوارهای شهری به عدد ۴۰.۵ درصد رسید که بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به استان کردستان (۴۶ درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۳۷.۴ درصد) است.

خانوارهای روستایی همدان بالاترین نرخ تورم را داشتند

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای روستایی مربوط به استان هرمزگان با پنج درصد افزایش و کمترین افزایش نرخ تورم ماهانه مربوط به استان کهگیلویه و بویر احمد با ۲ دهم درصد است. هم‌چنین بیشترین کاهش نرخ تورم ماهانه مربوط به استان همدان با ۹ دهم درصد کاهش است.

در این ماه بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان ایلام (۵۹ درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۴۳ درصد) است.

هم‌چنین نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ برای خانوارهای روستایی به عدد ۴۳.۲ درصد رسید که بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به استان همدان (۴۹.۴ درصد) و کمترین آن مربوط به استان های سیستان و بلوچستان و گیلان (۳۸.۳ درصد) است.

ربیعی خبر داد:
مواد پروتئینی؛ بیشترین تخلفات صنفی البرز

ریاست سازمان صمت استان البرز گفت: در فروردین ماه سال جاری بیشترین تخلفات صنفی در بخش مواد پروتئینی شامل گوشت مرغ، گوشت قرمز و تخم مرغ با ۱۲۹ پرونده صورت گرفته است.

به گزارش پیام آشنا، رامین ربیعی با تاکید بر نظارت مستمر بر صنوف تصریح کرد: در فروردین ۱۴۰۰ بازرسین این سازمان چهار هزار و هشتصد و نود مورد بازرسی از واحدهای صنفی داشتند که در پی آن ۶۸۵ مورد تخلف کشف و ۵۰۵ فقره پرونده برای متخلفین تشکیل شد.

وی ارزش ریالی این تخلفات را ۱۷۷ میلیارد و ۵۰۶ میلیون ریال برآورد کرد و گفت: بیشترین بازرسی ها در بخش موارد پروتئینی شامل گوشت قرمز، گوشت مرغ و تخم مرغ با ۹۷۶ گشت بازرسی بوده است که این امر منجر به تشکیل ۱۲۹ پرونده شده است.

بنا به گفته دبیر کارگروه تنظیم بازار استان البرز، بخش خدمات عمومی با ۶۱۱ مورد گشت بازرسی تعداد ۸۲ پرونده متشکله و بخش مربوط به نان، غلات و حبوبات با ۵۸۴ مورد بازرسی تعداد ۸۴ پرونده متشکله را به خود اختصاص داده است.

رئیس سازمان صمت البرز درباره تعداد گشت های مشترک فروردین ماه سال جاری تشریح کرد: از مجموع بازرسی های انجام شده ۲۶ گشت مشترک با تعزیرات حکومتی، ۲۵ گشت مشترک با اتاق های اصناف و ۴۱ گشت مشترک با سایر دستگاهها همچون دانشگاه علوم پزشکی، میراث فرهنگی و... داشته ایم.

رشد بیش از دو برابری مشاغل خانگی در دوران کرونا

گسترش ویروس کرونا در کشور تغییراتی در فعالیت بسیاری از کسب و کارها و سبک زندگی مردم ایجاد کرد. در این بین توصیه کارشناسان به روی آوردن افراد به مشاغل خانگی در دوران کرونا باعث شد تا این کسب و کارها به سرعت در بستر فضای مجازی رونق بگیرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، علیرغم آنکه آمار دقیقی از وضعیت شاغلین و فعالان حوزه مشاغل خانگی در دست نیست اما پیش بینی می شود بیش از ۱۰ درصد اشتغال کشور در اختیار کسب و کارهای خانگی باشد.

در حال حاضر از کسب و کارهای خانگی به عنوان یک منبع مهم درآمد یاد می شود که در سالهای اخیر استقبال از آن بیشتر شده و افراد با کار در خانه ضمن افزایش سطح درآمد، کسب و کار خود را توسعه بخشیده و به اقتصاد خانوار نیز کمک می کنند.

گزارشها حاکی از آن است که سهم مشاغل خانگی از نرخ اشتغال کشور ۴ تا ۶ درصد است و این رقم در تولید ناخالص داخلی ۲ تا ۲.۵ درصد پیش بینی می شود.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای توسعه مشاغل خانگی و حمایت از فعالان این بخش، طرح ملی توسعه مشاغل خانگی را در دستور کار قرار داده و در دوران کرونا با رویکرد ویژه‌ای به اجرای این طرح پرداخته است.

این طرح از جمله طرح‌های حمایتی حوزه اشتغال، ذیل برنامه اشتغال فراگیر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است که با نقش آفرینی موثر سازمان تجاری‌سازی فناوری و اشتغال دانش‌آموختگان جهاد دانشگاهی به‌عنوان نهاد واسط، تسهیل‌گر و توسعه‌ای به اجرا در آمده و اجرای آن تاثیر بسزایی در کاهش بیکاری استانها داشته است.

مهناز امامدادی - دبیر ستاد ساماندهی و توسعه مشاغل خانگی وزارت کار از رشد بیش از دو برابری مشاغل خانگی در جهان خبر داده و می گوید: با شیوع ویروس کرونا در دنیا کسب و کارهای خانگی بیش از دو برابر رشد داشتند و مطالعات نشان می دهد که تعداد کسانی که در مشاغل خانگی مشغول کار شده اند از ۱۰۰ میلیون نفر به ۲۶۰ میلیون نفر دوران کرونا افزایش پیدا کرده است.

وی از متفاوت بودن تعریف مشاغل خانگی در ایران سخن گفته و می افزاید: مشاغل خانگی در ایران با آنچه در دنیا رواج دارد متفاوت است. در کشور ما کسب و کارهایی که خدمات را در منازل ارائه می دهند جزو مشاغل خانگی به شمار نمی روند در حالی که در دوران شیوع کرونا ارائه خدمات خانگی از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است.

آنطور که امامدادی می گوید در سال ۱۳۹۷ تسهیلات پرداختی بانک مرکزی برای مشاغل خانگی ۸۰۰ میلیارد تومان و طی سالهای ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ در هر سال ۲۰۰ میلیارد تومان بوده است که این رقم در سال جاری ۲۵۰ میلیارد تومان پیش بینی شده و از افزایش ۲۵ درصدی تسهیلات در مقایسه با سال گذشته حکایت دارد.

بر اساس قانون مشاغل خانگی ۳۳۳ رشته به عنوان مشاغل خانگی شناسایی شده‌اند که همه ساله مورد بازنگری قرار می گیرند. سال گذشته امکان بهره مندی از مزایای بیمه صندوق روستاییان و عشایر برای حدود ۹۰ درصد از فعالان حوزه مشاغل خانگی فراهم شد و وزارت بهداشت نیز دستورالعمل ویژه مشاغل خانگی در رشته‌های غذایی را تنظیم و منتشر کرد که شرایط برای فعالان این بخش را تا حد زیادی تسهیل کرد.

به گزارش ایسنا، کارشناسان با توجه به شرایط کرونا در کشور بر لزوم تقویت و ارتقای سهم مشاغل خانگی تاکید کرده و معتقدند اشتغال خانگی یکی از بهترین فرصتها و راه‌کارها برای ایجاد اشتغال در شرایط کرونا به شمار می رود.

قاچاق تلویزیون بلای جان تولید کنندگان

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان صوت و تصویر کشور با بیان اینکه عدم پرداخت هزینه‌های دولت از سوی قاچاقچیان و همچنین کاهش نرخ ارز باعث شده در مواردی قیمت تلویزیون قاچاق از کالاهای تولید داخل ارزان‌تر شود، تصریح کرد: تولیدکنندگان با قاچاقچیان رقابت می‌کنند چراکه هزینه‌های نیروی انسانی، انرژی، مالیات و عوارض دولتی را پرداخت نمی‌کنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سیدعلیرضا موسوی مجد با اشاره به قاچاق لوازم خانگی از جمله تلویزیون از مرزهای غربی و جنوبی کشور، گفت: قاچاقچیان مقداری از پول را از مشتری دریافت می‌کنند، سپس کالا را از بانک وارد می‌کنند و در منزل مشتری، هزینه را با کارت خوان سیار دریافت می‌کنند. بنابراین در حال حاضر بیش‌تر از کالاهای قاچاق در مغازه‌ها با فروشگاه اینترنتی مواجه هستیم که حتی دستگاه پز و کارت بانکی مشخص و قابل رهگیری هستند و می‌توان با آن ها برخورد کرد.

فریب تبلیغات را نخورید!

رئیس انجمن تولیدکنندگان صوت و تصویر با بیان اینکه برخی از مردم ترجیح می‌دهند به جای برند داخلی، کالای سامسونگ قاچاق بخرند، تصریح کرد: همین مشتریان زمانی که کالا ایراد پیدا می‌کند دچار مشکل می‌شوند، چرا که محصولات قاچاق گارانتی ندارند. بنابراین با شرایطی مواجه هستیم که از کشور خارج می‌شود، اما خدمات پس از فروش در اختیار مردم نیست و ما هم حداقل روزانه با پنج مورد شکایتی مواجه هستیم که نمی‌توانیم کاری برای آنها انجام دهیم. بنابراین به مردم هشدار می‌دهیم که فریب تبلیغات را نخورند. به گفته وی در حال حاضر همه تلویزیون‌های سامسونگ، ال جی، سونی و سایر برند های خارجی موجود در بازار قاچاق هستند و پشت آن‌ها نیز نوشته شده در چه کشورهایی ساخته شدند.

موسوی با بیان اینکه قاچاق تلویزیون به دلیل آسان بودن از سایر کالاهای لوازم خانگی بیشتر است، در پاسخ به سوالی درباره برآورد از حجم کالای قاچاق موجود در بازار گفت: آمار خیلی زیاد است و بهتر است من این رقم را نگویم! در حال حاضر در خیابان جمهوری تعداد زیادی تلویزیون قاچاق وجود دارد. وضعیت برای تولید کنندگان داخلی عذاب‌آور است، چرا که با در نظر گرفتن مالیات‌ها و هزینه‌های مختلف، شرایط حداقل ۲۵ درصد به نفع قاچاقچی است.

هنوز تصمیمی برای بازگشت برندهای خارجی گرفته نشده

رئیس انجمن تولیدکنندگان صوت و تصویر در پایان درباره بازگشت شرکت‌های سامسونگ و ال جی به ایران، گفت: هنوز تصمیمی در این رابطه گرفته نشده است و ما هم تابع سیاست‌های صنعتی کشور، مصلحت، نظام و نفع مردم هستیم و در حال حاضر تولید در حال انجام است. اما باید به این نکته توجه شود که محصولات این شرکت‌ها در ایران مونتاژ نمی‌شد بلکه ماشین‌آلات مستقر شده بود و ساخت قطعات نیز انجام می‌شد.

یادداشت
سویه‌های اقتصادی افکار عمومی

تقریبا تمامی کسانی که پا به عرصه نامزدی انتخابات گذاشتند چه آنها که صلاحیتشان احراز شد و چه آنان که نشد، تلاش کردند حضور خود را با نگاه و عملی اقتصادی بیان کنند. شعارهای مطرح شده پیش و پس از آغاز فعالیت‌های رسمی انتخابات نیز، حول موضوعات اقتصادی است. حوزه‌ای که علاوه بر آشکار شدن مشکلات آن در عرصه عمومی، بیش از یک دهه است که در پیمایش‌ها و نظرسنجی‌ها بطور معمول از سوی مردم به آن توجه ویژه شده است. مرور مطالعات در این خصوص نشان می‌دهد که نگرانی و پیگیری مردم نسبت به این حوزه، با حوزه‌هایی مثل حوزه‌های فرهنگی، سیاست داخلی یا روابط خارجی برجستگی بیشتری داشته است. این درحالی است که موضوعات اقتصادی کمتر از منظر افکارعمومی مورد بررسی و سنجش قرار گرفته است. بنابراین به همین مؤازات در سازه‌های تحلیلی، ساختارهای سیاست‌گذاری و نظام برنامه‌ریزی کشور نیز به آن کمتر توجه شده است. باید توجه داشت موفقیت در برنامه‌ها و طرح‌های اقتصادی نیاز به پشتیبانی مردم و اقبال افکار عمومی نسبت به آن دارد. کم‌توجهی یا به سویه‌های اقتصادی افکارعمومی، باعث شده و می‌شود که اگر برنامه‌های اقدام دولت‌ها از منظر علم اقتصاد نیز درست باشد، نتواند مسیر موفقیت را بپیماید. به‌عنوان مثال رصد افکار عمومی پیرامون اجرای طرح «هدفمند کردن یارانه‌ها» در همه عرصه‌ها، چندان بازتاب مثبتی نداشته است. در یک مطالعه روندی از مردم تهران، پیش از اجرای طرح پرسیده شده «تزویج یارانه باعث بهبود وضعیت معیشتی مردم می‌شود؟» همچنین پس از اجرا نیز این موضوع مورد سنجش قرار گرفته است. در مرداد ۱۳۸۷ و پیش از اجرای طرح، ۷/۱۸ درصد مردم تهران به این موضوع که هدفمند کردن یارانه‌ها باعث بهبود وضعیت اقتصادی می‌شود، پاسخ مثبت داده‌اند. این موضوع در شهریور ۱۳۹۰ به عدد ۱۹/۸ و در مهر ۱۳۹۱ به ۱۷/۲ درصد می‌رسد که نشان می‌دهد برخلاف آنچه تلقی می‌شد، نگاه مردم به این امر چندان مثبت نیست.

موج سوم پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان نیز در سال ۱۳۹۴ نشان داد ۴۳ درصد مردم معتقدند یارانه فقط باید به نیازمندان پرداخت شود. پنج درصد نیز معتقدند باید در نیازهای عمومی اجتماعی مثل بهداشت و آموزش هزینه شود. در عین حال ۴۵ درصد معتقد بودند شکل توزیع یارانه باید حفظ شود. البته در همان پیمایش و در سوالی دیگر، ۵/۵۵ درصد مردم با آزادسازی قیمت‌ها مخالف بوده‌اند. چند سال بعد پیمایش فرهنگ سیاسی مردم ایران در سال ۱۳۹۷ نشان داد ۷۲ درصد مردم ارزیابی بد و خیلی بد از عملکرد اقتصادی نظام دارند. این عدد در سال ۱۳۸۴ قریب به ۶۴ درصد بوده است. یعنی نه‌تنها حدود ۱۳ سال قبل و در موج نخست نگاه مردم مثبت نبوده است، در این سال‌ها نیز عملکرد دولت‌ها و از جمله توزیع یارانه‌ها به صورت مستقیم، نتوانسته نظر آنان را جلب کند. باید توجه داشت در کشور و حتی شهر تهران به‌عنوان نمونه خاص، روند تغییرات درخصوص «عدالت توزیعی» در آن سال‌ها متفاوت بوده و مطالعات حاکی از کاهش نگرش منفی در این خصوص است. شاید این تغییرات در درک مردم از عدالت توزیعی را با توزیع یارانه به معنای توزیع ثروت میان مردم، بتوان توجیه کرد. به هر روی این امر حاکی از این مطلب است که برنامه‌های اقتصادی دولت‌ها بر افکار عمومی تاثیر گذاشته و برای آن ارزش‌گذاری نیز می‌شود. در سال ۱۳۹۲ و با روی کار آمدن دولت یازدهم داده‌های مستخرج از یک نظرسنجی ملی نشان می‌دهد سه عامل استرس‌زای مردم عبارتند از رتبه اول: تورم، گرانی و هزینه بالای زندگی، رتبه دوم: گرانی مسکن و اجاره‌بهای منزل و رتبه سوم: نگرانی در مورد پیدا کردن شغل مناسب برای خود یا یکی از اعضای خانواده. این نظرسنجی در سال ۱۳۹۴ تکرار شد و یافته‌های مشابهی را نیز با خود به همراه داشت. در این نظرسنجی، اولویت‌ها در ایجاد فشار روانی، چه در کل کشور و چه در استان تهران تقریبا تغییری نکرده است اما میزان آنها متفاوت است. سخن گفتن از افکارعمومی به‌طور کلی، چندان دقیق نیست و برای مصداقی سخن گفتن نیز باید به مطالعات دقیق‌تری دست زد. اما از بین خطوط گزارش‌های نظرسنجی می‌توان به برخی از نظرات مردم پیرامون بخش‌های مختلف اقتصادی رسید. فارغ از آنکه آیا مطابقه افکارعمومی با نظر اقتصاددانان همخوانی دارد یا از منظر اقتصادی نادرست است. درک و فهم افکارعمومی در این خصوص برای برنامه‌ریزی، دارای اهمیت است. در سال ۱۳۹۲ نظرسنجی دیگری نشان داد اشتغال و رفع بیکاری جوانان (۲۸/۹) درصد، مبارزه با تورم و گرانی (۲۸/۱) درصد، مبارزه با فساد و بی‌عدالتی و تبعیض، هرچند موضوع مهمی است، شاید موجب اقناع در بلندمدت نباشد. آخرین نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد، ۸/۵۶ درصد مردمان شرکت در انتخابات پیش رو گفته‌اند اگر برنامه جدی برای مبارزه با فساد مالی و اداری وجود داشته باشد، برای شرکت در انتخابات ترغیب می‌شوند. همچنین با اختلافی اندک ۵۶ درصد جمعیت مردد شرکت در انتخابات اعلام کرده‌اند اگر برنامه جدی برای رفع بیکاری وجود داشته باشد، در انتخابات شرکت خواهند کرد. این امر نشان می‌دهد موضوع اشتغال که با توجه به شرایط کرونا زده و از دست رفتن نزدیک به ۲ میلیون شغل، موضع افکارعمومی را در این خصوص مستحکم کرده است. پس داشتن شعارها و برنامه‌های انتخاباتی اقتصادی برای کاندیداهای تصدی پست ریاست‌جمهوری مهم است. اما توجه به سویه‌های آن بسیار مهم‌تر بوده و خواهد بود. متاسفانه نهاد علم جامعه‌شناسی در ایران و به تبع آن مراکز نظرسنجی و پژوهشگاههایی که به پیمایش مشغول هستند نیز از این موضوع، یعنی امر اقتصاد غفلت داشته‌اند. جمع‌بندی و بررسی دقیق از رفتار اقتصادی مردم تقریبا وجود ندارد و گرایش‌های اقتصادی مردم نیز در حاشیه پیمایش‌هایی با موضوعات دیگر سنجیده شده است. اگر پیمایش مستقلی پیرامون رفتارهای اقتصادی مردم ایران با وضعیت فرهنگ اقتصادی مردم ایران وجود می‌داشت، می‌توانست در این شرایط راهگشا باشد. موسسات نظرسنجی با توجه به متغیرهای موجود اقتصادی در رفتار مردم ایران و سنجش آنها و مقایسه آن با متغیرهای زمینه‌ای، می‌توانند چشم‌اندازهتری را برای انتخابات رقم بزنند.

محمد آقاسی - جامعه‌شناس
Alborz.payam@gmail.com